

UNIwersYTET WArMińsko-MAZurSKI W OLSZTYNIE

Wydział Teologii

Sylabus przedmiotu/modułu - część A

08230-32-E

DYDAKTYKA RELIGII IV

ECTS: 4

DIDACTICS OF THE RELIGION IV

TREŚCI MERYTORYCZNE

ĆWICZENIA

1) Podmiotowość ucznia oraz specyfika prawidłowości uczenia się w szkole ponadgimnazjalnej; 2) Formy aktywności młodzieży w szkołach ponadgimnazjalnych; 3) Lekcja religii w szkołach ponadgimnazjalnych; 4) Formalna struktura lekcji religii jako jednostki metodycznej; 5) Metody i zasady nauczania w szkołach ponadgimnazjalnych; 6) Formy pracy z młodzieżą ponadgimnazjalną; 7) Projektowanie środowiska materialnego lekcji religii w szkołach ponadgimnazjalnych; 8) Podstawa programowa katechezy Kościoła katolickiego w Polsce - 2010 (IV etap – szkoły ponadgimnazjalne: liceum, technikum, szkoła zawodowa); 9) Program nauczania religii rzymskokatolickiej (2010); 10) Wybrane serie podręczników do nauczania religii w szkołach ponadgimnazjalnych; 11) Projektowanie procesu nauczania religii; 12) Kontrola i ocena efektów pracy młodzieży w szkołach ponadgimnazjalnych; 13) Poradnictwo edukacyjno-zawodowe w szkołach ponadgimnazjalnych; 14) Praca opiekunów-wychowawców nauczyciela religii.

CEL KSZTAŁCENIA

Zapoznanie studenta z zagadnieniami z zakresu dydaktyki nauczania religii. Omówienie obowiązujących dokumentów programowych nauczania religii w szkołach ponadgimnazjalnych. Zapoznanie z wybranymi seriami podręczników do nauczania religii w szkołach ponadgimnazjalnych. Przygotowanie do pracy w szkole w charakterze nauczyciela religii. Rozwijanie kreatywności pedagogicznej.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO OBSZAROWYCH I KIERUNKOWYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Symbole efektów obszarowych H2A_W02+++, H2A_W03+, H2A_W04+++, H2A_W05+, H2A_W07+++, H2A_U01+++, H2A_U06+++, H2A_K04+++, S2A_W01++, S2A_W02+, S2A_W06+++, S2A_W07+++, S2P_W05+, S2A_U02+, S2A_U04+, S2A_U05+++, S2A_U06+, S2A_U07+++, S2A_K01++, S2A_K02+++, S2A_K04+, S2A_K05+, S2A_K06+

Symbole efektów kierunkowych TnMA_W10+, TnMA_W11+, TnMA_W39+, TnMA_W47+, TnMA_W53+, TnMA_W54+, TnMA_W55+, TnMA_W57+, TnMA_W58+, TnMA_W59+, TnMA_W61+, TnMA_W63+, TnMA_W64+, TnMA_W65+, TnMA_W67+, TnMA_W68+, TnMA_W69+, TnMA_U10+, TnMA_U17+, TnMA_U23+, TnMA_U24+, TnMA_U25+, TnMA_U26+++, TnMA_U27+, TnMA_U28+, TnMA_U30+, TnMA_U31+, TnMA_K10+, TnMA_K11+, TnMA_K12+, TnMA_K18+, TnMA_K20+, TnMA_K23+, TnMA_K24+, TnMA_K25+, TnMA_K26+

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Wiedza

- W1 - charakteryzuje poradnictwo edukacyjno-zawodowe w szkole ponadgimnazjalnej (TnMA_W54)
- W10 - omawia na przykładach korelację w edukacji szkolnej (w szkole ponadgimnazjalnej) (TnMA_W67)
- W11 - charakteryzuje funkcje ewaluacji i autoewaluacji w pracy nauczyciela religii w szkole ponadgimnazjalnej (TnMA_W68)
- W12 - definiuje miejsce nauczania religii w programie dydaktyczno-wychowawczym szkoły ponadgimnazjalnej (TnMA_W57)
- W13 - omawia sposoby oceniania i kontroli osiągnięć edukacyjnych w toku lekcji religii w szkole ponadgimnazjalnej (TnMA_W65)
- W14 - wyjaśnia rolę ucznia i nauczyciela w nauczaniu religii w szkole ponadgimnazjalnej (TnMA_W10, TnMA_W59)
- W15 - wyjaśnia zasady tworzenia projektów edukacyjnych w szkole ponadgimnazjalnej z wykorzystaniem technologii informacyjnej (TnMA_W53)
- W2 - charakteryzuje strukturę, cele i treści wybranych programów i podręczników nauczania religii w szkołach ponadgimnazjalnych (TnMA_W55)
- W3 - przedstawia proces nauczania-uczenia się, realizowany na lekcji religii w szkole ponadgimnazjalnej (TnMA_W39)
- W4 - omawia wymagania ogólne i szczegółowe w zakresie nauczania religii w szkole ponadgimnazjalnej (TnMA_W47)
- W5 - charakteryzuje formy pracy, metody i zasady nauczania religii w szkole ponadgimnazjalnej (TnMA_W11, TnMA_W58)
- W6 - omawia schemat scenariusza lekcji religii w szkole ponadgimnazjalnej (TnMA_W61)
- W7 - charakteryzuje na przykładach środki dydaktyczne stosowane w nauczaniu religii w szkole ponadgimnazjalnej (TnMA_W63)
- W8 - wskazuje na możliwości realizowania projektów edukacyjnych w nauczaniu religii w szkole ponadgimnazjalnej (TnMA_W69)
- W9 - opisuje etapy planowania działalności edukacyjnej w nauczaniu religii w szkole ponadgimnazjalnej (TnMA_W64)

Umiejętności

- U1 - poddaje krytyce programy i podręczniki do nauczania religii w szkole ponadgimnazjalnej (TnMA_U23)
- U10 - planuje i realizuje w sposób twórczy lekcje religii w szkole ponadgimnazjalnej, zgodnie z zasadą wielostronnego aktywizowania uczniów (TnMA_U31)
- U2 - konstruuje scenariusze lekcji religii w szkole ponadgimnazjalnej (TnMA_U10, TnMA_U24)
- U3 - proponuje sposoby oceny efektów pracy ucznia i jego dalszego rozwoju podczas nauczania religii w szkole ponadgimnazjalnej (TnMA_U25)
- U4 - analizuje proces nauczania religii w szkole ponadgimnazjalnej (TnMA_U17)
- U5 - projektuje proces nauczania religii w szkole ponadgimnazjalnej (TnMA_U26)
- U6 - projektuje zajęcia pozalekcyjne prowadzone przez nauczyciela religii w szkole ponadgimnazjalnej (TnMA_U27)
- U7 - ocenia wartość dydaktyczną proponowanych podręczników i pomocy dydaktycznych do nauczania religii w szkole ponadgimnazjalnej (TnMA_U28)
- U8 - projektuje lekcje religii w szkole ponadgimnazjalnej (na określony temat) z zastosowaniem form, metod i środków dydaktycznych wielostronnie aktywizujących uczniów (TnMA_U26)
- U9 - umiejętnie posługuje się technologiami informacyjnymi i innymi środkami dydaktycznymi w procesie nauczania religii w szkole ponadgimnazjalnej – w zależności od celów i treści nauczania, grupy uczniów, dostępnych pomocy multimedialnych (TnMA_U30)

Kompetencje społeczne

- K1 - wykazuje kreatywność w pracy zespołowej (TnMA_K10)
- K2 - dzieli się zdobytą wiedzą w działaniu zespołowym (TnMA_K11)
- K3 - współpracuje w zespole, stosując podstawowe zasady komunikowania się (TnMA_K12)
- K4 - szanuje cudze poglądy i sądy w zakresie korzystania z różnych rozwiązań metodycznych (TnMA_K18)
- K5 - podejmuje refleksję wobec różnych rozwiązań metodycznych w szkole ponadgimnazjalnej (TnMA_K20)
- K6 - odpowiedzialnie pracuje w zespole (TnMA_K23)
- K7 - dyskutuje o tworzeniu bardziej efektywnego procesu nauczania religii w szkole ponadgimnazjalnej (TnMA_K25)
- K8 - formułuje postulaty dotyczące analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczyciela religii (TnMA_K26)
- K9 - pracuje samodzielnie przy tworzeniu prezentacji multimedialnych (TnMA_K24)

Przedmiot/moduł:

DYDAKTYKA RELIGII IV

Obszar kształcenia: nauki społeczne, nauki humanistyczne

Status przedmiotu: Obligatoryjny

Grupa przedmiotów: E-przedmiot umożliwiający zdobycie dodatkowych uprawnień

Kod ECTS: 08230-32-E

Kierunek studiów: Teologia

Specjalność: Specjalność nauczycielska w zakresie religii

Profil kształcenia: Ogólnoakademicki

Forma studiów: Stacjonarne

Poziom studiów/Forma kształcenia: Jednolite studia magisterskie

Rok/sesemestr: V/9

Rodzaje zajęć: zajęcia praktyczne, ćwiczenia

projektowe, ćwiczenia audytoryjne

Liczba godzin w semestrze/tygodniu:

Ćwiczenia: 30/2

Formy i metody dydaktyczne

Ćwiczenia

Zajęcia praktyczne - Wykonywanie zadań (np. prezentacji multimedialnej) i ćwiczeń praktycznych, metody graficznego zapisu. (W10, W6, W7, W9, U10, U4, U5, U6, U7, U8, K1, K2, K3, K6, K7, K8, K9)

Ćwiczenia audytoryjne - Prezentacja zagadnień, odmiany dyskusji, gry symulacyjne, metody problemowe, poszukujące i eksponujące. (W1, W10, W11, W12, W13, W14, W15, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, U1, U4, U7, K1, K2, K6, K7)

Ćwiczenia projektowe - Projektowanie zajęć, metody poszukujące, problemowe, ekspresji i impresji, metody graficznego zapisu. (W1, W10, W11, W12, W13, W14, W15, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, U1, U10, U2, U3, U4, U6, U7, U8, U9, K1, K2, K3, K4, K5, K9)

Forma i warunki zaliczenia

Udział w dyskusji 1 - Ocena zaangażowania w dyskusji i respektowania zasad poprawnego przebiegu dyskusji. (W15, W5, U1, U4, U5, K1, K2, K3, K4, K5, K7, K8)

Ocena pracy i współpracy w grupie 1 - Na podstawie przygotowania do zajęć i aktywnego w nich uczestnictwa (przygotowanie prezentacji multimedialnej, realizacja zajęć z wykorzystaniem metod aktywizujących). (W10, W11, W12, W13, W14, W15, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W9, U4, U5, U7, K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7)

Ocena zdolności do samokształcenia 1 - na podstawie materiałów zgromadzonych w portfolio i samooceny własnego zaangażowania w przygotowanie do zajęć, prezentowanie zagadnienia i przeprowadzenie aktywizacji grupy. (W1, W10, W15, W3, W7, W8, W9, U10, U2, U3, U5, U7, U8, U9, K2, K5, K6, K8)

Prezentacja 1 (analiza literatury, multimedialna, ustna) - Zaprojektowanie prezentacji i przedstawienie jej na forum grupy. Samoocena przygotowanej i przedstawionej prezentacji oraz ocena koleżeńska w grupie. (W1, W10, W11, W13, W14, W15, W2, W3, W4, W5, W7, W8, W9, U1, U5, U6, U7, U9, K5, K6, K7, K8, K9)

Projekt 1 - Zaplanowanie projektu, opracowanie scenariusza i prezentacji multimedialnej, konsultacja e-mailowa z nauczycielem akademickim, prezentacja projektu, aktywizacja grupy, omówienie i ocena. (W1, W10, W11, W12, W14, W15, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, U1, U4, U5, U7, U9, K1, K2, K4, K5, K6, K7, K8, K9)

Liczba punktów ECTS: 4

Język wykładowy: polski

LITERATURA PODSTAWOWA

1) Konferencja Episkopatu Polski., 2010r., "Podstawa programowa katechezy Kościoła katolickiego w Polsce", wyd. Kraków: WAM, s.126, 2) Konferencja Episkopatu Polski., 2001r., "Dyrektorium katechetyczne Kościoła katolickiego w Polsce", wyd. Kraków: WAM, s.111, 3) Komisja Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski., 2010r., "Program nauczania religii rzymskokatolickiej w przedszkolach i szkołach", wyd. Kraków: WAM, s.233, 4) Bagrowicz J., , 2006r., "Towarzyszyć wzrastaniu. Z dyskusji o metodach i środkach edukacji religijnej młodzieży", wyd. Toruń: Wydawnictwo UMK, s.324, 5) Zellma A., , 2006r., "Wielostronne aktywizowanie młodzieży w szkolnym nauczaniu religii", wyd. Olsztyn: Wydawnictwo UWM, s.398, 6) Szpet J., , 1999r., "Dydaktyka katechezy", wyd. Poznań: PWT, s.330, 7) Stala J. (red.), , 2004r., "Dydaktyka katechezy", wyd. Tarnów: Biblos, t.cz. I, s.376, 8) Stala J. (red.), , 2004r., "Dydaktyka katechezy", wyd. Tarnów: Biblos, t.cz. II, s.348, 9) Kiciński A. (red.), , 2011r., "Korelacja nauki religii katolickiej z edukacją szkolną", wyd. Lublin: NATAN, s.196, 10) Szpet J., Jackowiak D. (red.), , 2011r., "Moje miejsce w Kościele. Podręcznik dla pierwszej klasy szkół ponadgimnazjalnych", wyd. Poznań: Wydawnictwo Święty Wojciech, s.264, 11) Szpet J., Jackowiak D. (red.), , 2011r., "Moje miejsce w Kościele. Karty pracy", wyd. Poznań: Wydawnictwo Święty Wojciech, s.112, 12) Szpet J., , 2008r., "Problematyka oceny z religii w perspektywie dydaktyki katechezy", wyd. Poznań: Wyd. UAM.Wydział Teologiczny, s.81, 13) Kongregacja ds. Duchowieństwa., 1998r., "Dyrektorium ogólne o katechizacji", wyd. Poznań: Pallottinum, s.264, 14) Łuszczak G., , 2008r., "Środki dydaktyczne w katechetycznym procesie nauczania-uczenia się", wyd. Kraków: WAM, s.301, 15) Szpet J., Jackowiak D. (red.), , 2011r., "Moje miejsce w Kościele. Poradnik metodyczny dla pierwszej klasy szkół ponadgimnazjalnych", wyd. Poznań: Wydawnictwo Święty Wojciech, s. 196.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

1) Kulpaczyński S. (red.), , 2003r., "Katecheza młodzieży", wyd. Lublin: Poligrafia Inspektoratu T.S, s.403, 2) Misiewicz J., , 2010r., "Adaptacja Biblii w katechezie", wyd. Legnica: PWT, s.150, 3) Barciński Z. (red.), , 2006r., "Vademecum katechety. Metody aktywizujące", wyd. Kraków-Lublin: Wydawnictwo M, s.619, 4) Duksa P., , 2007r., "Strategie skuteczności szkolnego nauczania religii w Polsce. Studium pedagogiczno-religijne w wymiarze interdyscyplinarnym", wyd. Olsztyn: Hosianum, s.395, 5) Mąkosa P. (red.), , 2009r., "Poszukiwania optymalnego podręcznika do katechezy", wyd. LublinL: Polihymnia, s.282, 6) Dziekoński S. (red.), , 2002r., "Dydaktyka w służbie katechezy", wyd. Kraków: WAM, s.373, 7) Kotowski J., Dziekoński S. (red.), , 2010r., "Dwadzieścia lat katechezy w szkole", wyd. Warszawa-Łomża Wydz.Teologiczny UKSW, s.263, 8) Korgul M., , 1998r., "Dydaktyka na lekcjach religii", wyd. Wrocław: "Alta2", s.248.

Przedmioty wprowadzające: katechetyka, podstawy dydaktyki, podstawy pedagogiki, pedagogika szkolna, podstawy psychologii, psychologia wychowania, komunikacja interpersonalna, dydaktyka I, dydaktyka II, dydaktyka III.

Wymagania wstępne: Student: definiuje podstawowe terminy z zakresu dydaktyki i psychologii; skutecznie porozumiewa się w różnych sytuacjach; stosuje podstawowe technologie informacyjne oraz środki audiowizualne; w twórczy sposób rozwiązuje problemy.

Nazwa jednostki organizacyjnej realizującej przedmiot:
Katedra Katechetyki i Pedagogiki
adres: ul. Stanisława Kardynała Hozjusza 15, pok. 18, 11-041 Olsztyn
tel. 523-91-20 w. 113

Osoba odpowiedzialna za realizację przedmiotu:
dr hab. Anna Zellma, prof. UWM
e-mail: anna.zellma@uwm.edu.pl

Osoby prowadzące przedmiot:
dr hab. Anna Zellma, prof. UWM

Uwagi dodatkowe:
Studenti, którzy przygotowują prezentację i aktywizację grupy są zobowiązani do przesłania własnego projektu do nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia (najpóźniej 3 dni przed zajęciami)..

Szczegółowy opis przyznanej punktacji ECTS - część B

DYDAKTYKA RELIGII IV

ECTS: 4

DIDACTICS OF THE RELIGION IV

Na przyznaną liczbę punktów ECTS składają się :

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:

- Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim - konsultacje bezpośrednie i e-mailowe	30,0 godz.
- udział w ćwiczeniach	30,0 godz.
	60,0 godz.

2. Samodzielna praca studenta:

- Samodzielna praca studenta - analiza literatury katechetycznej	15,0 godz.
- Samodzielna praca studenta - przygotowanie do ćwiczeń	15,0 godz.
- Samodzielna praca studenta - przygotowanie portfolio	15,0 godz.
- Samodzielna praca studenta - przygotowanie prezentacji i scenariusza	15,0 godz.
	60,0 godz.

godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta OGÓŁEM: 120,0 godz.

liczba punktów ECTS = 120,00 godz.: 30,00 godz./ECTS = **4,00 ECTS**

w zaokrągleniu: **4 ECTS**

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego - **2,00** punktów ECTS,
- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta - **2,00** punktów ECTS.